



RADNA MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa, tel. 22 443 05 80

adres do korespondencji: Al. Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa

martaszczepanska@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl, um.warszawa.pl/waw/radawarszawy

Warszawa, 27 listopada 2025

Marta Szczepańska

Radna m.st. Warszawy

Szanowny Pan
Rafał Trzaskowski
Prezydent m.st. Warszawy

Za pośrednictwem
Szanownej Pani
Ewy Malinowskiej-Grupińskiej
Przewodniczącej Rady m.st. Warszawy

INTERPELACJA

W sprawie powołania zespołu ekspertów ds. ochrony dzikich zwierząt na terenie m. st. Warszawa

Szanowny Panie Prezydencie,

Ponownie zwracam się z apelem o podjęcie działań zmierzających do wypracowania pokojowych i humanitarnych rozwiązań alternatywnych wobec praktyk polegających na odstrzale oraz odłowieniu i uśpieniu dzików na terenie m.st. Warszawy. Obecny apel kieruję ponownie na prośbę środowiska eksperckiego oraz organizacji społecznych, których list intencyjny załączam do niniejszej interpelacji. Prosimy o powołanie zespołu ekspertów ds. ochrony dzikich zwierząt na terenie m. st. Warszawa.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o informację, czy dla dalszego rozwijania dialogu dotyczącego zarządzania populacją dzików oraz inną dziką zwierzyną w Warszawie konieczne jest wsparcie radnych Rady m.st. Warszawy, a jeśli tak — w jakich obszarach współpraca ta byłaby najbardziej potrzebna i pożądana (np. w formie członków Rady Dialogu Społecznego).

Naszym moralnym obowiązkiem wobec przyrody jest nie tylko tworzenie, lecz także podtrzymywanie procesu poszukiwania rozwiązań alternatywnych dla działań prowadzących do eliminacji zwierząt, w duchu dialogu i współpracy z przedstawicielami różnorodnych środowisk naukowych, społecznych oraz praktyków zajmujących się ochroną przyrody. Jak wskazuje uchwalony w bieżącym roku Program Ochrony Środowiska, obszary dzikiej przyrody w wyniku urbanizacji — szczególnie suburbanizacji — podlegają postępującej

fragmentaryzacji. Skutkiem narastającej antropopresji jest wkraczanie dzikich zwierząt do miast, jak również stopniowe „wchodzenie” człowieka na tereny ich naturalnego bytowania. Tendencji tej nie da się całkowicie odwrócić, jednak możliwe i konieczne jest jej mitygowanie w sposób przemyślany i zgodny z najnowszą wiedzą naukową.

W odpowiedzi na moją interpelację z lipca 2025 roku wskazano, że m.st. Warszawa podjęło decyzję o przyjęciu określonej strategii zarządzania populacją dzików po analizie setek zgłoszeń od mieszkańców, w tym od rodziców dzieci zaniepokojonych obecnością dzików w pobliżu szkół i przedszkoli. Podstawą prawną dla prowadzenia odstrzału i odłowu jest obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom. W związku z tym proszę o udzielenie następujących informacji:

1. **Jakie konkretne wnioski przyniosła analiza zgłoszeń mieszkańców?**
Proszę o wskazanie kategorii zdarzeń, liczby przypadków uznanych za realne zagrożenie oraz rodzaju podejmowanych interwencji.
2. **Ilu poszkodowanych mieszkańców odnotowano w związku ze zdarzeniami, w których udział brały dziki?**
3. **Ile zdarzeń było powiązanych z obecnością psów w lasach i na terenach zieleni?**
Eksperci zwracają uwagę na częste przypadki płoszenia lub prowokowania dzików przez niepilnowane psy.
4. **Jakie obszary Warszawy uznano za szczególnie problematyczne w kontekście obecności dzików?**

Jednocześnie zwracam uwagę, że większość mieszkańców nie zdaje sobie sprawy, iż zgłoszenie obecności dzików w okolicy może skutkować ich uśmierceniem — nierzadko w sposób powodujący cierpienie. Mieszkańcy oczekują kompleksowych, systemowych rozwiązań, a nie działań o charakterze interwencyjnym, które prowadzą do eliminacji zwierząt.

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od maja 2024 r. do października 2025 r. dokonano odstrzału lub odłowu z uśpieniem łącznie **881 dzików**. W związku z tym proszę o odpowiedź na pytania:

5. **Czy działania te przyniosły oczekiwane rezultaty?**
Proszę o przedstawienie mierników lub wskaźników oceny ich skuteczności.
6. **Czy obecność dzików na terenach mieszkalnych, w pobliżu szkół oraz przedszkoli uległa zmniejszeniu?**
7. **Czy analizowano wpływ odstrzału lub odłowu dzików na terenach leśnych na ich migrację w kierunku obszarów miejskich?**
Zgodnie z opiniami ekspertów działania te mogą zwiększać migracje młodych osobników.

8. Czy podczas odstrzału lub odłowu prowadzi się analizę struktury wiekowej i behawioralnej odławianych/odstrzeliwanych osobników?

Zwracam uwagę, że według specjalistów w Warszawie eliminowane są często najstarsze i największe osobniki, podczas gdy to zachowania loch odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu ostrożności populacji. Młode warchlaki i knury cechują się większą skłonnością do eksploracji terenów urbanizowanych.

W części diagnostycznej Programu Ochrony Środowiska wskazano, że:

„Miasto nie prowadzi inwentaryzacji zwierząt takich jak dzik, a byłoby to konieczne ze względu na brak danych dotyczących ich populacji i rozmieszczenia.”

W związku z tym proszę o odpowiedź:

9. Czy od momentu uchwalenia Programu Ochrony Środowiska miasto przeprowadziło inwentaryzację populacji dzików? Jeśli tak, jakie są wyniki tych badań? Jeśli nie — czy i kiedy jest to planowane?

10. Czy kampanie informacyjne przedstawione w odpowiedzi na interpelację z lipca 2025 r. przyniosły wzrost świadomości mieszkańców?

Proszę o wskazanie zmian w liczbie i charakterze zgłoszeń po przeprowadzeniu kampanii informacyjnych.

11. Jakie działania edukacyjne i informacyjne są planowane na rok 2026?

Czy ich realizacja wymaga zwiększenia finansowania?

12. Jakie działania podjęto w celu ograniczenia dostępu dzików do odpadów — w szczególności frakcji bio — na terenie m.st. Warszawy, zwłaszcza w dzielnicach o zabudowie jednorodzinnej?

Jakie działania w tym zakresie planowane są w najbliższych latach?

Według ekspertów obecność dzików na terenach zajmowanych przez ludzi wynika w dużej mierze z łatwego dostępu do pożywienia, co oznacza, że działania infrastrukturalne, administracyjne i edukacyjne powinny stanowić kluczowy element strategii ograniczania konfliktów człowiek–dzika zwierzyzna.

Z góry dziękuję za udzielenie odpowiedzi na powyższe pytania oraz za kontynuowanie dialogu z mieszkańcami, ekspertami i organizacjami społecznymi w duchu odpowiedzialności za środowisko naturalne m.st. Warszawy.

Z poważaniem
Marta Szczepańska
Radna m.st. Warszawy

Warszawa, 27.11.2025

Szanowny Pan
Rafał Trzaskowski
Prezydent m.st. Warszawy

LIST INTENCYJNY

dotyczący powołania zespołu ekspertów ds. ochrony dzikich zwierząt

na terenie m. st. Warszawa

Niniejszym apelujemy o utworzenie zespołu ekspertów ds. ochrony dzikich zwierząt i przyrody jako organu warszawskiego Biura Ochrony Środowiska. Jednocześnie deklarujemy gotowość do członkostwa w tymże zespole poprzez działania na rzecz: humanitarnego zarządzania populacjami dzikich zwierząt w mieście, kreowania w stosunku do nich życzliwych i racjonalnych postaw społecznych oraz szerzenia świadomości na temat właściwego względem nich zachowania, a także odpowiedniej priorytetyzacji ekologii przy przedsięwzięciach miejskich, których skutki mogą być odczuwalne przez dzikie zwierzęta.

UZASADNIENIE

Obecnie jedynym ciałem doradczym Prezydenta Rafała Trzaskowskiego w zakresie zarządzania populacjami dzikich zwierząt są osoby ze środowiska łowieckiego. Dotyczy to również mierzenia się z kłopotliwym zjawiskiem synantropizacji dzików, które pozostaje w dysharmonii z postępującą urbanizacją. W efekcie, obecnie realizowana kolejna już decyzja Prezydenta o zabijaniu tych inteligentnych ssaków pokazuje, iż zabijanie nie jest doraźną odpowiedzią na rzeczywistą sytuację kryzysową z dzikami, a rutynowym sposobem radzenia sobie z ich obecnością w pobliżu osiedli ludzkich. Z drugiej strony, całkowite wyeliminowanie dzików z przestrzeni miejskiej nie jest ani możliwe (choćby z powodu kontynentalnego położenia geograficznego Warszawy oraz sąsiedztwa kompleksów leśnych), ani wskazane. Oznacza to, iż dopóki rozwiązania alternatywne nie zostaną opracowane, status quo z dużym prawdopodobieństwem nie zmieni się.

Z powodu wyłącznej decyzyjności jednego i tylko jednego podmiotu w zakresie metod rozwiązywania nieuniknionego konfliktu między ludźmi a dzikami, brakuje potrzebnych narzędzi, żeby choćby zacząć iść w innym kierunku. Nie wiadomo na przykład jakie jest prawdziwe zdanie opinii publicznej na temat zabijania zwierząt w mieście - nikt w naszym kraju nie przeprowadził na ten temat rzetelnej ankiety. Nie ma statystyk ukazujących jak niebezpieczne dla ludzi rzeczywiście są dziki - nikt nie prowadzi danych, ile rzekomych "ataków dzika" skończyło się w szpitalu. Miasto rejestruje liczbę zgłoszeń o dzikach, ale nie liczbę osób zgłaszających. Tymczasem w Polsce oraz na świecie wprowadzane są programy pilotażowe, strategie oraz badania naukowe, którym przyświeca humanitaryzm. W Barcelonie liczba sytuacji konfliktowych z dzikami spadła o 70% bez uciekania się do

przemocy; na Uniwersytecie Jagiellońskim testowany jest środek antykoncepcyjny dla dzików, zaś dzięki pracy zespołu ds. dzikich zwierząt w Gdyni, miasto to podjęło ostatnio współpracę z Biurem Urbanistyki Wielogatunkowej, zlecając wykonanie opracowania eksperckiego na temat nieśmiercionośnych metod minimalizowania liczby sytuacji konfliktowych związanych z obecnością dzików na terenie miasta. Chociaż Biuro ma swoją siedzibę w Warszawie, Warszawa nie posiada żadnych planów względem tej instytucji - aby to zmienić, potrzebni są ludzie gotowi na wszczęcie rozmowy w odpowiednim momencie.

To samo dotyczy wdrażania modyfikacji w planowaniu przestrzennym i topografii, odpowiedniego zarządzania odpadami, wpływania na postawy społeczne, współpracy z placówkami naukowymi oraz wszelkich innych działalności, których miasto po prostu nie podejmuje, ponieważ nie ma komu ich podjąć. Pragniemy, aby nasz zespół był odpowiedzią na aktualne wyzwania, z jakimi mierzy się Warszawa - odpowiedzią etycznie dostosowaną do naszych czasów, holistycznie ujmującą wielowymiarowy problem, jakim są relacje człowieka z dzikimi zwierzętami w czasach zarówno postępującej urbanizacji, jak i rosnącej wrażliwości społecznej na krzywdę. Niżej podpisani pozostają do dyspozycji m.st. Warszawa w sytuacji powołania zespołu.

Z poważaniem,

Sygnatariusze:

prof. dr hab. Andrzej Elżanowski

dr hab. Jakub Gryz

lek. wet. Dorota Sumińska

dr inż. Wojciech Słomka

prof. Wojciech Pisula

Marek Michałowski

dr inż. Robert Skrzypczyński

Inicjatywę utworzenia zespołu dodatkowo wspierają:

Stowarzyszenie Miasto Jest Nasze

Warszawski Ruch Antyłowiecki

Ruch Społeczny "Dziki Zostają"